

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

Meditationum evangelicarum volumen tripartitum

Creidius, Hartmann

Francofurti ad Moenum, 1682

Dominica XIX. post trinitatis

[urn:nbn:de:bsz:31-122776](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-122776)

Dominica XIX. post Trinitatis.

Evangelium Matth. 9. vers. 1. 8.

CUm arca fœderis in Ciriathjarim stipantibus triginta hominum millibus in domum Obed-Edom transportaretur, benedixit Dominus universæ familiæ ejus, 2. Sam. 6. v. 11.

Christus est vera arca fœderis, novi scilicet, quod pepigit nobiscum per sanguinem suum, Rom. 3. v. 25. dumque circumivit, in diebus carnis suæ Judæam & Galilæam ἐν κύκλῳ quasi, ut Marcus ait c. 6. v. 6. benedictionem undiq; largissimam profeminavit, nam vestigia ejus stillant pinguedinem, Ps. 65. v. 12. præsertim in Capernaum multa signa & miracula edidit, quare beatâ ipsam prædicat, Matth. 11. v. 23. & præ omnibus aliis civitatibus ipsa hoc laudis obtinet, quod Christi civitas appellari meruit, ut testatur prælecta pericope, quam sine verborû ambagibus ad manus sumemus, & videbimus

I. Paralytici curationem.

II. Phariseorum murmurationem.

III. Populû præsentis depradicationem.

J. J.

EXEGETIS.

AUdivimus proximè summam legis, quod nimirum Deum diligere debeamus, ex toto corde, super omnia, proximum vero sicut nos ipsos. Sed quia propria conscientia nos convincit, quod perfectionem illam dilectionis in hac vita attingere non possimus, idè proponitur nobis in hac pericope doctrina de gratuita peccatorum remissione, quam Christus paralytico annunciat, curam corporis à cura animæ exor-

fus, ut fontem obstrueret, ex quo omnes morbi provenire solent. Circa curam illam quinque potissimùm consideranda veniunt,

I. Temporis notatio. In capite præcedente octavo commemorat Evangelista, quod Christus in finibus Gergesenorum, duos homines à Diabolo obsessos liberaverit, ac Diabolis permiserit, ut in gregem porcorum irruerent, quem magno impetu in mare vel lacum Genezareth præcipitem dederunt. Hoc ægrè ferunt Gergeseni, & *χοιροφίλοι* magis quàm *χοιροφίλοι* Christum rogant, ut ex finibus ipsorum discedat, quod ipse sine mora effectum dat, & navem ingressus, trajicit locum Genezareth, & deserit fines Gergesenorum, margaritæ enim porcis objiciendæ non sunt, Matth. 7. vers. 6.

Tales *χοιροφίλοι* Epicuri de grege porcos hodie adhuc multos invenias, qui brutis suis & carnalibus concupiscentiis plus deferunt, quàm Christo, & suum instar in volutabro peccatorum toti merguntur, quid igitur mirum, si idem ipsis contingat, quod Gergesenis, ut videlicet Christus sua gratia, suoque verbo ipsos deserat, sicut minatus est, Matth. 21. v. 43. Christo autem cum verbo suo abeunte, abit *vita, quæ vivificat*, Joh. 14. v. 6. *lux quæ illuminat*, Joh. 1. v. 9. *veritas quæ sanctificat*, Joh. 14. v. 6. *medicus qui sanat*, Exod. 15. vers. 26. *pastor qui cibabat & defendit*, Ps. 23. vers. 1. seqq. & impletur illud Os. 9. vers. 12. Væ illis, ubi ego discessero.

II. Loci

II. *Loci specificatio*, ubi Christus pertraverit hoc miraculum, nimirum in civitate sua, quæ est Capernaum, ut Marcus expresse indicat, cap. 2. vers. 1. Vocatur illa civitas Christi non ratione domini, nihil enim se habere proprii, testatur ipse Matt. 8. vers. 20. sed

1. *Ratione domicilii*, quia ibi relicta Nazareth, ubi educatus erat, post traditionem Johannis ferè semper habitavit, Matth. 4. v. 12. quam ob causam etiam τὸ διδραχμα solvit, Matth. 17. v. 27.

2. *Ratione præconi*, quia multos sermones ibi instituit, Matth. 4. vers. 13, 17. & plurima miracula edidit, quæ ipse exaggerat Matth. 17. v. 23.

Ubicunq; igitur adhuc hodie verbum Dei purè docetur, & piè juxta illud vivitur, ibi Christi civitas est, in qua caminum & signem habet Esa. 31. vers. 9. licet aliàs vel infimum Oppidulum, vel minimus etiam pagus sit, humilia tamen respicit, Ps. 113. v. 5. 6.

Videamus igitur ut Christum exemplo Capernaitarum libenter suspiciamus. Attollite portas vestras, ut intret Rex gloriæ, Psal. 24. v. 8. venit ipse & pulsat, Apoc. 3. v. 20. sed nisi aperias, discedit, aperi igitur cor tuum, & præpara ipsi hospitium, per veram pœnitentiam, ama verbum ejus, utere Sacramentis, &c. hæc sunt media, quibus Christus invitatur, ut apud nos divertat, sicut ipse dicit, Johan. 14. vers. 23.

III. *Bajulorum commendatio*. Non præstolantur Christum egredientem, non morantur turbam confluentem, sed misericordiâ moti, Paralyticum humeris suis asportant, & domum conscendentes per fegulas ad pedes ejus demittunt. Unde elūscit ipsorum

De præstatura factoy ap. israelitas. Vid. Sipp. Fräit. Schmid. de Cir. n. m. f. f. h. j. p. 309. 310.

1. *Fides*, quâ agnoscunt Christum esse Magistrum ad salvandum, cui facilè sit omnes aliàs incurabiles morbos sanare, Esa. 63. v. 1. Ps. 103. v. 3.

2. *Spes*, quâ confidunt, ipsum non solum posse, sed etiam velle juvare. Nam viscera ipsius commoventur super miseria nostra, ut non possit non misereri, Jer. 31. v. 20.

3. *Charitas*, quam declarant erga Paralyticum, dum nullum laborem subterfugiant, ut Christo ipsum offerant. Nam charitas omnia suffert, 1. Cor. 13. v. 7.

Nostrum est hos bajulos imitari, & similem in cordibus nostris concipere 1. fidem, quæ unicum retinaculum est, quo Christus detinetur, ne à nobis discedere possit, nam oculi ejus respiciunt fidem, Jer. 5. v. 3. 2. Spem, siquidem illa salutis naufragium impedit, tanquam firma anchora animæ, Ebr. 6. v. 19. 3. Charitatem, quæ verum discipulorum Christi γνάρισμα est, Joh. 13. v. 34 35. imò regina omnium aliarum virtutum, unde lex de dilectione lex regalis dicitur, Jacob. 2. v. 8.

IV. *Patientis consideratio*. Nam peculiari morbo laborat, qui paralytis dicitur, & vivam nobis peccati imaginem præbet.

Paralytis membra quæ occupat, ita resolvit, ut omni planè motu & sensu destituantur: Ita peccatum intimos naturæ nostræ recessus penetrans, facit ut in carne nostrâ nihil habitet boni, Rom. 7. v. 18. sed mortui sumus in peccatis, Eph. 2. v. 1.

Paralytis oritur teste Galeno ex intemperie frigida, quâ nervi constringuntur, & spiritus quasi congelantur, ut inepti fiant ad officium suum. Plerique attrahunt sibi hoc malum frequenti crapulâ, irâ, venere, &c. Sic omnia peccata actualia ex hoc in primis fonte scaturiunt, quod calor nativus dile-

dilectionis Dei & proximi in ultimis hisce temporibus planè refrixit, Matth. 24. v. 12. Unde scortatio & commestatio mundo sunt instar numinis quod veneratur, 1. Johan. 2. v. 16.

Paralysis totum corpus depascit, & exquisitissimis doloribus ita divexat, ut tali morbo laborantes singulis horis & momentis sibi mortem exoptent: Ita gravis res peccatum est, & omni plumbo onerosius, ut Chrylostomus ait. Quando enim evigilat, ita torquet conscientiam, ut homo cum Jobo exclamet: Suspendium, suspendium, Job. 7. v. 15. & non rarò ex desperatione sibi ipsi mortem consciat, ut Judas, Matt. 27. v. 5.

Paralysis ex Medicorum præscripto internè purgationibus idoneis, externè verò oleis & unguentis mollificantibus leniri potest: Ita in peccati curatione cor ante omnia per feriam pœnitentiam purgandum, & deinde oleo lætitiæ, Ps. 45. v. 8. & emplastro meriti Christi mollificandum, ut dolores conscientie tranquillentur, Ebr. 9. v. 14. 1. Johan. 1. vers. 7.

Paralysis nullo humano auxilio plenè curari potest, sed talis est morbus, quem sibi Deus curandum reservavit: Ita peccatum est morbus desperatus, qui à nullo alio, nisi à solo Christo curari potest, ipse enim est archipater animæ & corporis, qui delet iniquitates nostras propter se & potestatem remittendi peccata sibi soli reservat, Et. 43. 24.

V. Christi opitulatio, quæ describitur

1. *Ratione causæ, quæ est fides tam bajulorum, quam ipsius Paralytici. Nisi enim Paralyticus propriam fidem habuisset, peccatum se dimitti nunquam passus esset.*

Docemur hinc quid fides aliena præstare vel prodesse queat. Sane alterius fides non potest tibi imputari ad justitiam. Justus

¶ NB. Hic morbo à fuit arthriticus, s. paralysis torquens, sicut erat serus Centurionis, Deo Matth. 8. 6. sed erat paralysis uniparis, sicut fuit in membro luxuriosæ, & ad vana, s. magis divi gloriæ regni non gubernationem: Sicut sunt morbi distinctissimi: quæ via attendenda sapere n. Eruditi & notatores. uti annotat G. W. Wedel, Exercit. medicæ philolog. Decad. VIII. Exercit. III. p. 20. et Decad. IX. p. 82.

enim suâ fide vivet, Hab. 2. v. 4. justitia justis super illum, & impietas impiis super illum, Ezech. 18. vers. 20. interim potest fides piorum homini adhuc impio conversionem fidemque propriam impetrare, quâ deinde justificetur & salvetur. Ita Christus orabat pro Petro, ne fides ipsius deficeret, Luc. 22. v. 23. & pro crucifixoribus suis, Luc. 23. v. 34. quibus precibus sine dubio convertit Centurionem, Matth. 27. v. 54. Stephanus oravit pro lapidantibus, Act. 7. v. 60. & teste Augustino, precibus suis Paulum impetravit Ecclesiæ, qui delectabatur morte Stephani, & lapidantibus vestimenta custodiebat. Act. 7. v. 58. Quod verò attinet corporalia beneficia, de illis non est dubium, quin fidei intercessione aliorum impetrari possint, ut testantur exempla Gen. 18. vers. 32. 19. vers. 21. Exod. 32. vers. 11. seqq. Act. 27. v. 24.

Magnificamus igitur pios. Propter unum enim mille impii & alimentantur & conservantur. Non etiam cessamus alter pro altero orare. Id Paulus requirit 1. Tim. 2. v. 1. & non caret pondere, Matth. 18. v. 19. Jac. 5. v. 16.

2. *Ratione curæ, quæ est*

1. *Spiritualis, quia enim omnes morbi à peccato originem trahunt, Christus fontem accedit, & causam ante omnia tollit, ex qua omnes morbi provenire solent. Confide, inquit, fili, remissa tibi sunt peccata tua. Docet nos hoc ipso, quod in morbis & aliis calamitatibus ante omnia de peccatorum remissione & reconciliatione cum Deo solliciti esse debeamus, juxta monitum Siracidis, c. 38. v. 9. 10. 11.*

Salutaris hæc & necessaria est admonitio, quam pauci observant. Plerique enim ad Medicum ante omnia properant, de

Deo parum solliciti, nisi in extremis, quod dici solet, labiis anima hæreat, ibi demum ministrum Ecclesiæ accessunt, qui quod hæctenus semper curvum fuit & gibbosum, ex tempore rectificare debet. Sed præposterum hoc & stolidum est. Quid enim profit medicina absque Dei benedictione? Exemplum Assæ Regis deterreat nos, 2. Chron. 16. v. 12.

2. *Corporalis.* Nam surge, inquit, & ambula. Hæctenus in lecto decubuerat, tanquam truncus. Jam verò Christus ipsum surgere jubet & ambulare. Dictum factum, mox surgit Paralyticus & ambulat. Non verò ambulat ut infirmi solent, qui sanitatem suam pederentim recuperant, sed eo statim momento vires suas recipit, ut grabbatum tollere & portare possit.

Elucescit hinc veritas effati Paulini, Eph. 3. vers. 20. promptior enim Deus est ad dandum, quàm nos ad accipiendum. Petierat Paralyticus corporalem curationem. Sed ecce corporalem & spiritualem simul impetrat. Ita Abrahamo de Ismaelis vita sollicito, & Isaacum, quem non petierat, promittit, Gen. 17. v. 18. 19. Josephum non tantum ex carcere liberat, sed Pro-Regem Ægypti, quod nunquam ipsi in mentem venerat, constituit, Gen. 41. v. 40. Salomo petebat sapientiam, sed accepit divitias simul & sapientiam, 1. Reg. 3. vers. 13. Hiskia non tantum sanitatem restituebat, sed & quindecim annos vitæ ejus addebat, 2. Reg. 20. v. 5. 6. Ne ergò trepidemus, habemus Dominum divitem super omnes invocantes ipsum, Rom. 10. v. 12. qui solo verbo & auti efficere potest quicquid vult in cælo & in terra, Ps.

135. v. 6.

De Secundo.

SEquitur *Pharisaorum murmuratio.* Postquam enim Christum huic Paralytico remissionem peccatorum annunciate percipiunt, blasphemix ipsum accusant, & quis, inquit, peccata remittere potest, nisi solus Deus?

Murmuratio illa describitur ab Evangelistis, quod fuerit

1. *Clandestina.* Non enim aperte proferunt, quod in corde foveant, sed tacite secum musitant. Tales clandestinæ detractiones hodie multi pro prudentia venditant, dum coram simulant amicitiam, sed clam omnem omnino lapidem movent, ut famæ & vitæ tuæ insidias struant, peiores certe hostibus apertis, quos cavere licet, hi verò tacite vulnus aliquod tibi infigunt, de quo non satis constat, unde suam originem trahat, hinc Sirach. c. 28. v. 15. 16. 19. seqq.

Videte Vos mei, ne vitio hoc deformetis vocationem vestram, sed aperte conversamini cum proximo, nam in Christo Jesu veritas, Eph. 4. v. 21.

2. *Viperina.* Nam toxicas foveant cogitationes, & blasphemix Christum accusant, quia dixerat ad Paralyticum: Remissa tibi sunt peccata tua. Hinc ita ratiocinantur: Peccata remittere solius Dei proprium est, Ps. 32. v. 1. 2. Es. 43. v. 25. Hic peccata remittit, adeoque sibi tribuit, quæ sunt solius Dei propria. Ergò blasphemat Deum, & per consequens capitali pœna dignus est.

Hoc adhuc omnes Pseudo-Doctores in more habent positum, ut optimè facta & cogitata pessimè accipiant.

Quando docemus in Ecclesiis nostris remissionem peccatorum in solo Christo quaerendam esse per fidem, non in nostris satis-

M in

facti-

factionibus & meritis: Clamant Pontificii, doctrinam hanc esse hæreticam & blasphemam, prohibere bona opera, introducere Epicureismum, laxare nervos disciplinæ ecclesiasticæ, &c. sed perperam. Detali fide enim loquimur, quæ per charitatem efficax est, Gal. 5. v. 6.

Quando Salvatori nostro Jesu Christo secundum naturam humanam, divinam & infinitam majestatem adscribimus, quæ potest, quicquid vult, & præsens est Ecclesiæ suæ omnibus diebus ad consummationem sæculi, Matth. 28. vers. 20. Clamant iterum Jesuitæ, & simili conatu majestatem Christi impugnant, Calviniani: Hi blasphemant Deum, sed perperam: Nam cum Scriptura loquimur, quæ Christo homini per & propter unionem personalem omnem potestatem assignat in cælo & in terra, Matth. 28. vers. 18. de quo alibi fusius actum est.

Interim discamus nos omnem omnino detestari blasphemiam sive in Deum sive in proximum directa sit.

Blasphemia in Deum in V. T. capitalis fuit, Lev. 24. v. 14. 16. & quod docent exempla, severiter ab ipso etiam Deo quandoque punita est, 1. Reg. 20. v. 23. seqq. 2. Reg. 18. v. 30. seqq. Es. 36. vers. 15. seqq. 2. Macc. 15. v. 5. seqq. non enim habebit Deus infontem illum, qui nomen ejus assumpsit in vanum, Exod. 20. v. 7.

Blasphemia in proximum, quæ verius calumnia dicitur, ab eodem spiritu proficiscitur, nempe Diabolo, qui hanc artem probè caller, & inde apud Græcos nomen sortitus est. Est enim spiritus mendax, 2. Reg. 22. v. 22. Ioh. 8. v. 44. si quis igitur studio calumniandi flagrat, & proximi famam mendacii profcindit, noverit is, quod sit orga-

num Diaboli, & regnum Dei nunquam sit hæreditaturus, 1. Cor. 6. v. 9.

3. *Intestina*. Nam sibi in perniciem cedit, quod probat

1. *Christi omniscientia*, quæ cogitationes Pharisæorum sub cordibus adhuc latitantes perspicit, & hoc ipso ostendit, quod sit verus Deus, de quo scriptum extat 1. Reg. 8. vers. 39. tu solus nosti corda filiorum hominum. Pari modo Christus Dei filius scrutatur corda & renes, Jer. 17. vers. 10. ipsius oculis omnia sunt nuda & aperta, Ebr. 4. v. 13. Quod certè. Deitatis ipsius firmum & indubitatum argumentum est. Caveamus igitur non solum ab exterioribus peccatis, sed etiam ab interioribus pravis cogitationibus, & provideamus semper Dominum in conspectu nostro, Ps. 16. v. 8. Mundus quidem opinatur, cogitationes esse liberas: sed Christus corda inspicit, & secundum hæc de dictis factisque nostris judicat. O Deus bone, quantam pessimarum cogitationum colluviam sanctissimi hi & purissimi oculi quotidie intuentur! Quidam cogitant iniquitatem, Ezech. 11. v. 2. quidam spurcas habent cogitationes, 2. Pet. 2. vers. 14. quidam proximo suo malum aliquid machinantur, Ps. 140. v. 3. Hæc omnia Christus videt, & tacet. Sed tandem expurgiscetur, & congregabit cogitationes populorum, Esa. 66. v. 18. nimirum in extremo die, ubi abscondita tenebrarum illuminabit, & consilia cordium manifestabit, 1. Cor. 4. v. 5.

2. *Apologia evidensia*, qua calumniam Pharisæorum refutat

1. *Negativè*. Nam quare, inquit, quare cogitatis mala in cordibus vestris. Accusatis me blasphemiam, sed præter omne meritum. Honoro enim Patrem meum, & nõ blasphemio, sicut Joh. 8. v. 49. etiam Judæis objicit.

Docet

Docet nos suo exemplo, quid faciendum, si aliquando maledictis & calumniis, ab adversariis nostris impetamur. Certè malum pro malo non est referendum, aut maledictum pro maledicto referre Christianum non est, 1. Pet. 3. v. 9. Interim bonam famam, quæ cum vita pari passu ambulat, exemplo Christi defendere licet, exemplo Davidis, 1. Samuel. 24. v. 10. seqq. Pauli, Actor. 24. vers. 10. seqq. si verò innocentiam tuam satis demonstrasti, & nemo est qui attendat, revela Domino viam tuam & spera in eo, ipse faciet, & adducet quasi lumen justitiam tuam, & judicium tuum sicut meridiem, Ps. 37. v. 5. 6.

2. *Demonstrativè*, v. 5. 6. Pharisei ipsum pro nudo homine aspiciebant, sed ille probat ex miraculo, quod propriâ autoritate & potestate in Paralytico jam perpetraverat, se esse verum & unigenitum Dei filium, promissum Messiam & Salvatorem mundi, qui authenticè possit remittere peccata, q. d. si potui dicere, surge & ambula, quidni possum etiam dicere: remissa tibi sunt peccata tua. Utrobique eadem requiritur divina virtus & potestas. Habuerunt quidem Prophetæ & Apostoli potestatem remittendi peccata, & multa ediderunt miracula, sed non *ἀντὶ τοῦ σώματος*, verum in Christi nomine, mandato & auctoritate. Christus autem remittit peccata, & sanat Paralyticum ex propria auctoritate, quâ pollet non tantum ut Deus, sed etiâ propter hypostaticam unionem, quâ caro Domini, ut Damascenus loquitur, divinis actionibus locupletata est, ut homo, unde sanguis ejus nos emundare dicitur ab omni peccato, 1. Joh. 1. vers. 7.

Hæc doctrina propter Arianos & hœreticos Photinianos probè notanda est, qui

Deitatem Christi impugnant, insuper etiam consolatione nostra inservit. Si enim Salvator noster verus Deus est, nihil ipse impossibile, Luc. 1. v. 37.

De Tertio.

Restat populi deprædicatio, quæ describitur

1. *Ratione formæ.* Est enim

1. *Religiosa.* Nam vidimus hodie paradoxa, inquit, ut Lucas refert c. 5. v. 26. & timent Deum. Hodie multa videmus paradoxa in Rom. Imperio, & cum civibus Hierosolymitanis merito lamentamur: Nō putassemus hoc nobis eventurum, Thr. 1. v. 9. sed quis timet? Pergit impius in delictis suis, & nō curat judicia Dei, Ps. 10. v. 5. 6. quid mirum igitur, si pergat Deus in exaggeratione pœnarum? verbum ejus non mentitur.

2. *Gloriosa.* Nam glorificant Deum, & laudes ejus, quantum possunt, extollunt. Ut nos quoque discamus illorum exemplo beneficia Dei, quæ nobis & proximis nostris quotidie confert, grato animo agnoscere & deprædicare. Hoc bonum & pretiosum est, Psal. 92. v. 1.

2. *Ratione materiæ,* quia nimirum Deus talem potestatem hominibus concesserit. Agnoscunt quidem Christum pro magno Propheta, sed divinitatem ejus nondum perspiciunt. Interim hoc fidei initium est, quod Christum non calumniantur ut Pharisei, sed honestè de ipso sentiunt.

Quantò magis nobis convenit Deum glorificare, qui per Dei gratiam ultiores in fide progressus fecimus. Scimus ex verbo, Christo datam esse omnem potestatem in cœlo & in terra, Matr. 28. v. 18. Scimus ipsū omnia scire, omnia videre, omnia posse. Scimus quod ministerium instituerit, & non

M m 2

solūm

solum Apostolis, sed omnibus fidelibus eorundem successoribus potestatem dederit remittendi peccata, Matth. 18. v. 18. Johan. 20. v. 23. exclamemus ergo cum Davide Ps. 103. v. 1. Benedic anima mea Domino, &

omnia quæ intra me sunt, nomini sancto ejus, qui propitiatur omnibus iniquitatibus tuis, & sanat omnes infirmitates tuas, ipsi laus, honor & gloria in seculum, Amen.

Dominica XX. post Trinitatis.

Evangelium Matth. 22. v. 1. 14.

Legimus Gen. 25. vers. 29. seqq. quod Jacob aliquando coxerit pulmentum, & cum Esau superveniret lassus à venatione, rogabat ipsum, ut sibi concederet comedendum, sed Jacob renuit, nisi vendat sibi jus primogenituræ. Respondet Esau: En morior, quid mihi proderunt primogenita. Jacob requirit juramentum, quod præstat Esau, & vendit ipsi primogenita. Postmodum accepto pane, & lentis edulio comedit, & bibit, & abiit, parvi pendens quod primogenita vendidisset.

Hoc securitatis & levitatis indicium fuit, quod Esau propter unam escam jus primogenituræ vendidit, Ebr. 12. v. 16. siquidem in V. T. primogenito duæ partes hæreditatis paternæ, nec non prærogativa in regno & sacerdotio, præ reliquis fratribus debebantur, Gen. 49. v. 3.

Typus est hac in parte omnium eorum, qui temporalia æternis præferunt. Christus lavit nos in sanguine suo, & hoc nobis acquisivit privilegium, ut Reges simus & sacerdotes coram Deo & Patre ejus, Apoc. 1. v. 6. participaturi tandem hæreditatem vitæ æternæ, Rom 8. v. 17. sed multi respuunt hanc gratiam, dum lentis edulium, id est, voluptates carnales & terrena desideria plus amant, quam verbum & sacramenta, quibus ceu

mediis ordinariis gratiam suam Christus nobis exhibet & obliquit. Hinc reprobantur à Deo, & qui ratione primogenituræ erant primi, ultimi fiunt, quod testatur etiam prælecta pericope, ubi Deus Pater cælestis sub imagine Regis παραβολικῶς à Christo introducit, qui filio suo nuptias fecit, & multos invitavit, sed plerique gratiam illam repudiaverunt, unde Rex irascitur, & ad viarum compita servos suos emittit, ut quoscunque invenerint, ad nuptias vocent, & congregarent bonos & malos.

Per nuptias intelligitur vita æterna. Sponsus Christus est, Rex qui convivium apparat, Pater cælestis, Præcones verbi sunt invitatores, nos ingrati hospites. Parantur nuptiæ, vocantur hospites, expectat Sponsus & Pater, sed ecce renuntiant ingrati & venire nolunt. Alii quamvis veniant, immundi tamen sunt, & veste nuptiali carent, ideoque in æternas tenebras præcipitantur.

Videbimus nos

- I. Nuptiarum præparationem.
- II. Hospitum invitationem.
- III. Regis indignationem.

J. J.

EXEGESIS.

Inter omnes nuptias, quæ jam inde ab orbis